

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

ការដាក់ទោសទណ្ឌ និងការទប់ស្កាត់អំពើប្រល័យពូជសាសន៍

កាលពីថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ ដល់ថ្ងៃទី១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣នេះ កម្ពុជាបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះនៃ កិច្ចប្រជុំវេទិកាទីបលើកទី៤ ក្រោមប្រធានបទ “ការទប់ស្កាត់អំពើប្រល័យពូជសាសន៍” ដោយមានការ ជួយឧបត្ថម្ភផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាលប្រទេសស្វីស សហការជាមួយរដ្ឋាភិបាល ប្រទេស គង់ហ្សានី និងប្រទេសអាហ្សង់ទីន។ នាទិកាសកិច្ចប្រជុំថ្នាក់ទីបនេះ មានកិច្ចការសំខាន់មួយដែលត្រូវ ពិចារណាឲ្យបានដិតដល់គឺថា ដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌ និងទប់ស្កាត់អំពើ ប្រល័យពូជសាសន៍នាថ្ងៃអនាគត តម្រូវឲ្យមានការចូលរួមពីស្ថាប័ន និងរដ្ឋាភិបាលលើសពីមួយ។ អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ និងអំពើ យង់ឃ្នងទាំងឡាយបានកើតឡើងចាប់តាំងពីការកើតមនុស្សជាតិមកម្ល៉េះ ប៉ុន្តែទើបតែរយៈពេល ៧០ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះតែប៉ុណ្ណោះ ដែលយើងចាប់ផ្តើមពង្រឹងក្របខណ្ឌកតិយុត្តិដើម្បីដោះស្រាយជំងឺ ដែលកំពុងតែព្យាបាទមនុស្សជាតិដ៏សំខាន់មួយនេះ។

កិច្ចប្រជុំវេទិកាទីបលើកទី៤ នេះគឺជាកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងមួយ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាទាំងអស់ ខាងលើដោយនៅក្នុងវេទិកានេះ មានការចូលរួម និងពិភាក្សាពីអ្នកតំណាងថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីជំនាញ ជាច្រើនរូបមកពីទូទាំងប្រទេសក្នុងសកលលោកដើម្បី បែករំលែកព័ត៌មានទាំងឡាយ និងដើម្បីលើក កម្ពស់គំនិតច្នៃប្រឌិតថ្នាក់សកល ដែលចាំបាច់ក្នុងន័យទប់ស្កាត់មិនឲ្យអំពើឃោរឃៅនាពេលកើតឡើង ជាថ្មី ទៀត។ ក្របខណ្ឌកតិយុត្តិ ទាមទារឲ្យមានធនធានផ្សេងៗជាច្រើន ដោយសារតុលាការតែឯកឯង មិនអាចវិនិច្ឆ័យត្រឹមតែមានឆន្ទៈ របស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះបានទេ។ ប្រទេសនីមួយៗត្រូវរួមគ្នាទប់ស្កាត់ និងដាក់ទោសទណ្ឌចំពោះអំពើប្រល័យពូជសាសន៍មិនត្រឹមតែតាមរយៈផ្លូវច្បាប់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែម ទាំងតាមរយៈផ្លូវសីលធម៌ ក្នុងការធានាឲ្យប្រាកដថាពាក្យ “Never Again” ឬជាភាសាខ្មែរ “មិនកើត ឡើងសាជាថ្មីម្តងទៀត” ឆ្លើយតបទៅនឹងអត្ថន័យរបស់ពាក្យនោះ។ ខ្ញុំសូមអំពាវនាវដល់សាធារណជន បណ្តាញសារព័ត៌មាន និងរដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយ ចាប់យកការកិច្ចជាប្រវត្តិសាស្ត្រនៅចំពោះមុខយើង នេះដើម្បីធានាឲ្យប្រាកដថា ពាក្យ “មិនកើតឡើងសាជាថ្មីម្តងទៀត” ដក់ជាប់ក្នុងស្មារតីរបស់មនុស្ស គ្រប់គ្នាជានិច្ច។ នៅប្រទេសកម្ពុជា សំណើនេះទាមទារឲ្យមានការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំដើម្បីបញ្ចប់ សំណុំរឿងក្តីដែលមិនទាន់ដោះស្រាយរួចរាល់នៅក្នុងតុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម។ ការ ប្តេជ្ញា ចិត្តនោះគឺជាការភ្ជាប់ជាមួយនូវក្តីបារម្ភអំពីឯករាជភាពរបស់តុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំ ខ្មែរក្រហមនេះដែរ។

តុលាការណាមួយក៏ដោយ ក៏ត្រូវទទួលបាននូវការរិះគន់ពី សាធារណជនដែរ។ ការរិះគន់ដែល មានមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ សបញ្ជាក់អំពីលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យទូលំទូលាយ។ ប៉ុន្តែ រដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយ

មានកាតព្វកិច្ចកំរិតទ្រង់ ករណ៍ភាពរបស់តុលាការដែលមិនមែនជាការកំរិតទ្រង់ទាំងនឹងតស៊ូបនោះទេ ប៉ុន្តែជាការកំរិតក្នុងន័យស្ថាបនា ។ រដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយមិនគួរព្រងើយកន្តើយនឹង កិច្ចការរបស់តុលាការឡើយ ប៉ុន្តែគួរតែចូលរួមប្រកបដោយការស្ថាបនាដើម្បីធានាថា តុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមត្រូវបានផ្តល់ឱកាសមួយដើម្បីសម្រេចការងារស្វែងរកយុត្តិធម៌របស់ខ្លួន ។ ធនធានដែលមានស្រាប់គួរតែឆ្លើយតបទៅនឹងការចង់ឃើញនូវ ការបញ្ចប់អាណត្តិរបស់តុលាការកាត់ទោសមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមនេះយើង មិនគួរអនុញ្ញាតឲ្យបញ្ហានយោបាយមកបង្ក្រាបភាពប្រុងប្រយ័ត្នរបស់យើងក្នុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌នឹង ការពិតជូន ជនរងគ្រោះក្នុងប្រទេសកម្ពុជាអំពីលទ្ធផលនៃការកំរិតនោះឡើយ ។

ឆាន់ យុ